

1. Ben je Fransdol, dan ben je heftig franskiljons, anti-Vlaams. Het bsn is het burgerservicenummer. De bse is de bezinkingssnelheid van erythrocyten. Een BS'er was lid van de Binnenlandse Strijdkrachten. Ze kon haar brassière niet aankrijgen. Die braziliaan is een edelgesteente (topaas). Een brugge (brogge) kun je opeten. Bruschetta [oe, k] is zeker geroosterd brood. Op een bugel kun je spelen. De BSE is de gekkekoeienziekte (VD: bovine spongiform encephalopathy, GB: boviene spongiforme encefalopathie). Bij een cd-speler zie je een caddy, bij golf heb je een caddie. Heb jij nog een goed cadeau-idee? We verwachten dat ad calendas graecas. Bij hem is er geen gebrek aan blague. Zullen we dat maar blauwblauw laten? Bij het blinddaten maak je een blind date. Wat moest deze blitskikker in die blitzkrieg? Wat hoort in dit rijtje niet thuis: blue chip, bluegrass, blue movie, bluejeans?

2. Ze gaan nu bollen pellen. Bogeys vind je bij het golfspel. Een bojaar is een adellijk grootgrondbezitter. Een bonhomme is een goedgezak, een goeierd. Hij deed het maar op de bonnefooi. Zij zijn de Bonnie en Clyde van de matchfixing. Dat moet dan maar, à la bonne heure. Een bon vivant die de bon-tonmanieren beheerst? Het bosnegerdorp lag er verlaten bij: geen Bantoe te zien! Het bouclé tapijt lag er stevig bij. Zonder bouffante zag je haar nooit. De bourree is een oude, snelle rondedans uit Auvergne. Bouilli is soepvlees, bouillie bordelaise Bordeauxse pap. Een baghera is een welpenleidster. Een baguette is onder andere een stokbrood. Aan de toonbank stond een balienees ons te woord. Balletje-balletje speelden ze. Een bank-verzekeraar doet aan bankverzekeren. Byebye, banzai, dat deze bonsai (is dat een buxus?) groeie en bloeie! Geef de bearnaisesaus even door. Hij zong regelmatig deze basaria.

3. Een bavet(je) is een slabbetje. 'Bankroetier' en 'stoepier' zijn befaamde dicteewoorden. Naar aanleiding van Beëlzebub: 'Fenicisch' mag je ook schrijven als 'Foenicisch'. Hij dronk graag een franse (dat is brandewijn). De afkorting van de eenheid becquerel is Bq. De belladonna is de wolfskers. De bentgenoten lagen in het bentgras. Een bellefleur ligt als regel op tafel. In de berceau zong ze een berceuse voor de kleine. Een bergamotcitroen [oh] komt uit Bergamo. De BM-klasse is de bergumermeerklasse. Hij heeft een goed betaalde functie maar zijn broer heeft de bestbetaalde baan. Een bigband speelt bigbandmuziek, dat is big business. Die bietebouw nuttigde een zelfverbouwdebietenmaal. Wanneer is de biddag voor gewas en arbeid? Een bijdetijds persoon is bij de tijd. Dat bilzekruid (malwillempjeskruid) mag je niet plukken! Het bimbambeieren begon. Deze vrouw lijdt soms aan bimboficatie.

4. Het CBS van Dendermonde kwam in moeilijkheden. De afkorting CD staat voor corps diplomatique en voor conduct disorder, maar cd voor compact disc. Een ciabatta [(t)sj] is een langwerpige brood. De Commune was de revolutionaire gemeenteraad van Parijs van 1789 tot 1795. De compotelepel stond nog in de brijpot. Mijn welgemeende condoleances! In een confrérie zitten mijns inziens confrères. Hij kreeg zijn congé. Ook in Chili gouteren ze de chilipeper. De chef-redacteur interviewde de chef de mission. Zij zijn echt jantjes-contrarie. Verwar de lait russe niet met charlotte-russe. Hij heeft chimerischespookgedachtecomplexen. Hij koopt altijd a conto. De copywriter had lak aan het copyright. Coq-au-vin (GB) is een gerecht met kip. Coq-à-l'âne is gewoon wartaal. Een counselor counselt. Ik walg van coquilles Saint-Jacques. Het meervoud van 'crux' is 'cruces', dat van crypt' 'crypten'.

5. Je hebt je cv, je curriculum vitae, niet ingesloten. Hij zei: "Dank je wel". Heb jij een datrecorder (digital audio tape)? De afkorting DDT staat voor dichlorodifenyiltrichloorethaan. Hij was getuige à décharge. In een crêperie crème brûlée nuttigen met crémant toe ... Hij deed het af met 'après nous le déluge'. Hij is député van de provincie Friesland. Ik heb mijn deo vergeten. Is democratisch-sociaal hetzelfde als sociaaldemocratisch? Hij was desperaat, maar toch paraat. Hij was niet zo groot, dat derwisje. Hun pas de deux was vlekkeloos. Het diesfeest is aanstaande. Lastige dicteewoorden: 'direct mail', 'direct mailing', 'directmailactie'.

6. Een dp is een displaced person. Er waren nogal wat ditjes-en-datjes (GB, VD: ditjes en datjes). In Dixieland zijn dixielandnummers populair. De afkorting DNA staat voor 'deoxyribonucleic acid'. Van Dale schrijft trouwens: desoxyribonucleïnezuur. Het donjuanisme is naar Don Juan genoemd, de donquichotterie naar Don Quichot. Hij zou doldraaien: hij is dol geworden. Ze droeg een doublé ketting. Elke dag twee dragees. Toch wel handig, zo'n draai-kiepraam. Wie is daar de Driede im Bunde? Hoe werkt een dropdownmenu? Je krijgt een dvd-recorder (digital versatile (ook: video) disk). Hij dronk enkele eaux

de vie (aguardientes, aquavits, brandewijntjes). Was er een edict over de edikproductie gesloten? Deze woorden lijken op elkaar: ecstasy (xtc) en ectasie (uitzetting, verwijding)? De écriture automatique is een surrealistische schrijftechniek waarbij de gedachtestroom ononderbroken op papier gezet wordt.

7. Een écriture artiste is een impressionistische prozastijl. Het Zuid-Afrikaans is geen echte taal. Wordt 'ecru' verbogen? Hoe heet een gesteeld afrikaantje in het Afrikaans? Wist je dat coelacanten levendbarend zijn? Hij speelde een prachtige etude. Euratom is de Europese Atoomgemeenschap, de EGA, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie. De missionarissen wilden Afrika europeaniseren. Excitatie is staat van opwinding (vergelijk: excitement). U koopt deze aandelen voor de notering ex dividend. Excretie is uitscheiding (antoniem: secretie). De ex-vicepremier was er ook. Hij geeft een e-zine [ie-zien] uit. Eigenbaat is altijd te eigen bate. Elke IJslander is een eilander. Te dien einde (t.d.e.) is met het doel, om, teneinde. Verwar niet elan en élan vital, élégance en elegantie. Schrijf je 'ellenmaat' en 'ellepijp' goed? Als je van 'tehuis' 'thuis' maakt, is dat een vorm van elisie.

8. Één éminence grise, twee éminences grises. Epochemakend is époque makend (epochaal). De epitheelcellen zijn aangetast; ze konden niet meer gered worden door de erythrocyten. Er zit een knoeper, knoeperd, knaap, joekel, kanjer, knoert van een fout in de dicteetekst. Een heraldische keper is een chevron. Wat naaisters doen is tussen zetten (resultaat: een tussenzetsel), wat fruitkwekers doen is tussenzetten (een zekere wijze van enten). De winnaars: je zult er maar tussen zitten. Tjintjangen is tot moes slaan, ook van appels. Kun jij die weggetipp-exte tekst nog achterhalen? Zijn lezing was tiré à quatre épingles. Tire-fonds zijn kraagschroeven en hebben te maken met railstoelen en (letterlijke) dwarsliggers. Voor tours de bâton en tours de passe-passe moet je wel vingervlug zijn. Een baton kan trouwens een militaire onderscheiding vervangen of de witte stok van een Franse politieagent zijn.

9. Een psykter is een Oud-Griekse, met name Attische of Korinthische bolronde vaas van aardewerk voor wijn. De psyops is de psychologische oorlogvoering. Dat was weer kantje boord. Lekker maken is tantaliseren. Een taste-vin is een wijnnapje. We eten biefstuk à la tartare. In de klassiek mythologie is Tartarus het schimmen- of dodenrijk. Een tartuufje is een kleine huichelaar. Volgens Tante Cor was het 12 uur, 3 minuten, 48 seconden. Een tapoe is een Surinaamse amulet. De getaquineerde marquise gaf het op. Een telepate is een gedachtelezeres. Tekko is afwasbaar behang. Dezer weken wordt doordeweeks het vijfjaarlijkse wereldminimalmusicfestival in Nederland gehouden. Het paartje paardjes dartelde door de wei dat het een lieve lust was. Wat is niet-directief leidinggeven? Wat verstaat men in de regel onder een laisser-fairestijl van leidinggeven bij een projectleider?

10. Tot de moeilijkste dicteewoorden behoort 'rhythm-and-blues'. In het Spaans zeggen ze 'quién sabe', wie weet? Het woord 'faliekant' wil ook nog weleens een dicteestruikblok zijn. Troqueren is ruilhandel, barter, bedrijven. Een kween kan wel queenies dragen, maar is beslist geen (dancing) queen (of jazz). Als er meer van zijn, zijn dat trucs of truken (VD, u weet wel: van die trukendoos). Een truqueur doet aan trukeren. Wat is fosfortri-jodide voor een goedje? Gefrituurde langwerpige stukjes cassave worden aangeduid met teloh [tie-loo].